

<i>Sygn. akt</i>	<i>II AKa 2/15</i>
------------------	--------------------

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ			
		Dnia	19 lutego 2015 r.
<i>Sąd Apelacyjny II Wydział Karny w Rzeszowie</i>			
w składzie:			
	Przewodniczący:	<i>SSA Zbigniew Różański</i>	
	Sędziowie:	<i>SSA Stanisław Sielski SSO del. Grażyna Artymiak (spr.)</i>	
	Protokolant:	st. sekr. sądowy	Anna Łuksik
przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Rzeszowie			
- Stanisława Rokity			

po rozpoznaniu w dniu 19 lutego 2015r.

sprawy **A. W. (1)** o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne tymczasowe aresztowanie

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 13 listopada 2014 r., sygn. akt II Ko 362/14

I. **utrzymuje** zaskarżony wyrok w mocy,

II. **zasądza** od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy A. W. (1) poniesione przez niego koszty zastępstwa adwokackiego w kwocie 288 zł (dwieście osiemdziesiąt osiem złotych) za obie instancje,

III. wydatkami postępowania odwoławczego **obciąża** Skarb Państwa.

Sygn. akt. II AKa 2/15

UZASADNIENIE

Działając imieniem A. W. (1) jego pełnomocnik wystąpił z wnioskiem o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz Wnioskodawcy:

- kwoty 13.410 zł tytułem odszkodowania,
- kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę

wynikłych z niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania A. W. (1) na mocy postanowienia w sprawie IV Kp 303/06 w okresie od 6 marca 2006 r. do 7 września 2006 r.,

- odsetek od powyższych kwot liczonych od daty uprawomocnienia się wyroku uniewinniającego,
- zasądzenie kosztów postępowania sądowego, w tym zastępstwa adwokackiego według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie wyrokiem z dnia 13 listopada 2014 r. (sygn. akt II Ko 362/14) po rozpoznaniu wniosku A. W. (1) zasądził na podstawie art. 552 § 4 kpk i art. 554 § 2 kpk od Skarbu Państwa na rzecz Wnioskodawcy kwotę 113.410,00zł z ustawowymi odsetkami od daty prawomocności wyroku tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę i odszkodowania wynikłe z niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania zastosowanego postanowieniem S. R. w. K. w okresie od 6 marca 2006 r. do 7 września 2006 r. w sprawie o sygn. akt II K 17/09S. O. w. R.. W pozostałym zakresie Sąd wniosek oddalił, zaś kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżył pełnomocnik wnioskodawcy zarzucając:

1. Obrazę przepisów prawa materialnego mającą istotny wpływ na zapadłe orzeczenie, a to:

- a) art. 445 § 1 kc w zw. z art. 552 § 1 i 4 kpk poprzez przyznanie wnioskodawcy A. W. (1) zadośćuczynienia za doznaną krzywdę nie będącego „odpowiednim” w rozumieniu powołanego przepisu,
- b) art. 424 § 1 pkt 1 i 2 kpk poprzez sporządzenie uzasadnienia wyroku w sposób lakoniczny na tyle, że utrudnia to merytoryczną kontrolę tego orzeczenia, wobec niezamieszczenia w uzasadnieniu dostatecznego wyjaśnienia zajętą stanowiska w sprawie oddalenia żądań wnioskodawcy w pozostałym zakresie,
- c) obrazie art. 438 pkt 1 kpk w zw. z art. 445 § 2 kc poprzez jego błędną wykładnię skutkującą przyjęciem, iż odpowiednim zadośćuczynieniem równoważącym przeżycia związane z tymczasowym aresztowaniem będzie kwota 100.000 zł, w sytuacji gdy kwota ta winna odzwierciedlać wszelkie skutki związane z długotrwałym bezzasadnym stosowaniem wobec wnioskodawcy środka izolacyjnego,
- d) art. 552 § 4 kpk w zw. z art. 445 § 1 i 2 kc w zw. z art. 448 kc wobec zasądzenia niewspółmiernie niskiej kwoty zadośćuczynienia w stosunku do krzywdy, a to wskutek nieuwzględnienia lub marginalizacji ustalonych w sprawie okoliczności mających wpływ na jego wysokość,

e) art. 445 § 1 kc poprzez naruszenie wyrażonych w nim zasad ustalania odszkodowania i zadośćuczynienia w zakresie zadośćuczynienia przez zasądzenie rażąco niskiej kwoty,

f) art. 445 § 1 i 2 kc w zw. z art. 552 § 1 i 4 kpk poprzez zasądzenie na rzecz Wnioskodawcy kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę niemajątkową, podczas gdy istniejące w sprawie okoliczności faktyczne wskazują że wysokość sumy zasądzonej tytułem zadośćuczynienia nie jest „odpowiednia” w stosunku do stopnia i zakresu doznanej przez wnioskodawcę krzywdy w rozumieniu art. 445 § 1 i 2 kc za którą to winna być uznana suma dochodzona wnioskiem, to jest 120.000zł,

g) art. 554 § 2 kpk in fine w zw. z art. 626 § 1 kpk i art. 616 § 1 kpk oraz § 14 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, polegającą na wadliwym przyjęciu, że przepis art. 554 § 2 kpk nie daje podstawy do zasądzenia na rzecz wnioskodawcy kosztów związanych z udziałem w postępowaniu ustanowionego pełnomocnika wyklada strona, która go ustanowiła (art. 620 kpk),

h) art. 552 § 4 kpk poprzez błędną subsumcję okoliczności faktycznych ujawnionych w sprawie stanowiących podstawę ustalenia wysokości zadośćuczynienia, skutkujące uznaniem, że zadośćuczynienie w kwocie 100.000zł jest odpowiednie i będzie stanowiło stosowną rekompensatę za doznaną przez poszkodowanego krzywdę,

i) art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, poprzez brak zasądzenia na rzecz Wnioskodawcy kosztów zastępstwa procesowego.

2. Obrazę przepisów prawa procesowego mającą istotny wpływ na zapadłe orzeczenia, a to:

a) art. 4 kpk w zw. z art. 92 kpk i 7 kpk poprzez orzeczenie z naruszeniem zasady obiektywizmu poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego z pominięciem zasad prawidłowego rozumowania,

b) art. 7 kpk naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów i wyciągnięcie z przedstawionych faktów wniosków oczywiście nieodpowiednich do wykazywanego przez wnioskodawcę stanu faktycznego, a nadto pominięcie szeregu okoliczności mających wpływ na proces ustalenia zadośćuczynienia,

c) art. 4 kpk , art. 7 kpk w zw. z art. 233 § 1 kpc poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów oraz dokonanie dowolnej oceny materiału dowodowego skutkującego przyjęciem, że wnioskodawca nie doznał znaczących krzywd oraz szkody związanych z niewątpliwie niesłusznym tymczasowym aresztowaniem, że nienależne jest mu odszkodowanie oraz że kwota 100.000zł stanowi wystarczające zadośćuczynienie w realiach niniejszej sprawy, podczas gdy z zebranych dowodów, a zwłaszcza z przesłuchania wnioskodawcy oraz świadków, opinii biegłego powołanego w sprawie jednoznacznie wynika, że wnioskodawca doznał różnorodnych krzywd, zaś podstawy z powołaniem na które zastosowano wobec wnioskodawcy tymczasowego aresztowania były oczywiście niesłuszne, co w konsekwencji uzasadnia zasądzenie odszkodowania oraz podwyższenie kwoty zadośćuczynienia,

d) art. 7 kpk i art. 410 kpk polegające na nieuwzględnieniu w podstawie faktycznej rozstrzygnięcia odnośnie zasądzonego zadośćuczynienia szeregu okoliczności raz dokonaniu oceny niektórych z nich w sposób sprzeczny z zasadami ich oceny, co w konsekwencji ma istotne znaczenie dla ustalenia w sposób prawidłowy zgodnie z obowiązującymi kryteriami „odpowiedniej” sumy tytułem zadośćuczynienia,

e) art. 7 kpk w zw. z art. 410 kpk poprzez dowolną, sprzeczną ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz zasad logicznego rozumowania, jednostronną ocenę materiału dowodowego zebranego w toku niniejszego postępowania, a to w szczególności poprzez:

- rażąco wybiórczą ocenę materiału dowodowego w postaci opinii biegłej,
- nienależytej, pobieżnej ocenie zeznań Wnioskodawcy i jego rodziny w tym świadków w zakresie, w jakim zeznana te dotyczyły przebiegu tymczasowego aresztowania.

3. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mających wpływ na treść wyroku, polegający na przyjęciu, że zdarzenia wywołujące poczucie krzywdy wnioskodawcy wyliczone w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 listopada 2014 r. wyczerpują cały stan faktyczny.

Powołując powyższe zarzuty Skarżący **wniósł o** zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie zgodnie z wnioskiem Wnioskodawcy w zaskarżonym zakresie, o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pełnomocnika wnioskodawcy w odniesieniu do wysokości zasądzzonego na rzecz A. W. (1) zadośćuczynienia nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie zaznaczyć należy, że roszczenia Wnioskodawcy w toku postępowania co do zasady nie były kwestionowane, to zaś pozwala na odstępnie od szczegółowej analizy generalnych kwestii związanych z odpowiedzialnością Skarbu Państwa na zasadzie art. 552 kpk.

Abstrahując od niedoskonałości sformułowania zarzutów apelacyjnych należy stwierdzić, że w żadnym razie nie można uznać, iż wyrokujący Sąd Okręgowy dopuścił się obrazy prawa materialnego zarzucanego w punkcie 1 środka odwoławczego. Apelacja nie przedstawiła żadnych przekonujących argumentów na poparcie swojej tezy. Należy wyjaśnić, że obraza prawa materialnego zachodzi tylko wtedy, gdy nastąpiła błędna wykładnia danego przepisu, albo został zastosowany przepis niewłaściwy, albo też pominięto obligatoryjne rozstrzygnięcie. Nie ma natomiast obrazy prawa materialnego, gdy wadliwość orzeczenia - przynajmniej w przekonaniu autora środka odwoławczego - jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia. W rezultacie zarzuty apelacyjne opierające się na podnoszeniu naruszenia przepisów art. 552 kpk oraz przepisów prawa cywilnego - art. 445 kc i art. 448 kc (pkt 1 a, c, d, e, h), mimo wskazywania na błędną ich wykładnię i błędną subsumpcję, przy jednoczesnym zarzucie błędu w ustaleniach faktycznych (pkt 3) sprowadzają się do kwestionowania „odpowiedniości” zadośćuczynienia. Skarżący wywodzi, że Sąd

I instancji nietrafnie ograniczył wysokość zasądzonej kwoty zadośćuczynienia do 100.000 zł, gdyż błędnie ustalił, że krzywda jaką doznał Wnioskodawca została zrekompensovana zasądzonymi w orzeczeniu należnościami. Chociaż według skarżącego krzywdy A. W. (1) były znacznie wyższe.

Suma odpowiednia to taka, która co najmniej równoważy przeżycia związane z niesłusznym tymczasowym aresztowaniem (wyrok SA w Warszawie z dnia 27 czerwca 2014 r., II AKa 138/14, LEX nr 1483849). Sąd Okręgowy w obszerny sposób w treści uzasadnienia omówił kryteria, na jakich oparł swoje ustalenia na temat rekompensaty za dolegliwości psychiczne związane z pozbawieniem wolności. Warunki izolacji wnioskodawcy nie były atypowe.

Ustalenie, jaka konkretnie kwota zadośćuczynienia jest „odpowiednia”

z istoty należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego. W ramach kontroli odwoławczej nie jest możliwe wkraczanie w sferę swobodnego uznania sędziowskiego. Zarzut niewłaściwego ustalenia zadośćuczynienia może być skuteczny jedynie wówczas, gdy zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza zasady ustalania takiego zadośćuczynienia. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, Sąd miał na uwadze zarówno okres niesłusznego tymczasowego aresztowania, jak i skutki, jakie ono wywołało w sytuacji rodzinnej, osobistej i zawodowej Wnioskodawcy. Nie umknęło Sądowi I instancji, że fakt aresztowania zaszkodził wnioskodawcy w jego środowisku

zawodowym. Wprawdzie przy uzasadnianiu wysokości zadośćuczynienia nie wskazano na uciążliwe warunki, w jakich wnioskodawca przebywał w trakcie pobytu w aresztach, niemniej Sąd Okręgowy w uzasadnieniu na te wszystkie okoliczności się powołuje, mówiąc przykładowo o liczbie osób w celi, traktowaniu przez innych osadzonych, co pozwala na stwierdzenie, że miał je w polu widzenia.

W przedmiotowej sprawie wszystkie istotne okoliczności, jak wskazują motywy zaskarżonego rozstrzygnięcia, słusznie były przedmiotem uwagi i rzetelnej oceny Sądu Okręgowego, który podkreślił in concreto „odpowiedni” charakter zasądzonego zadośćuczynienia. W ocenie Sądu Apelacyjnego ustalona przez Sąd

I instancji kwota zadośćuczynienia a także szczegółowo wskazane w pisemnym uzasadnieniu motywy takiego postąpienia, uwzględniają wszystkie zaprezentowane wyżej kryteria oraz aspekty doznanej przez A. W. (1) krzywdy.

W szczególności Sąd Okręgowy miarkując wysokość zadośćuczynienia trafnie uwzględnił okres pozbawienia wolności (186 dni), warunki w jakich przebywał (wielkość celi), nadto w swojej ocenie zauważył, że tymczasowe aresztowanie Wnioskodawcy wiązało się z przeżyciami potęgowanymi przez zachwianie relacji rodzinnych, niepochlebne publikacje prasowe, co dla osoby o dość wysokim statusie majątkowym, dotychczas niekaranej i przestrzegającej reguł prawa, stanowiło dodatkowe pokrzywdzenie (Sąd wskazuje na krzywdę na płaszczyźnie zawodowej, społecznej poprzez swoistą degradację zawodową, ostracyzm społeczny). Nie można zgodzić się z twierdzeniem Skarżącego, że okoliczności te zostały jedynie dostrzeżone i nie poddano ich głębszej analizie w tym we wzajemnym ich powiązaniu. Podobnie jak nie można zgodzić się z poglądem, że Sąd Okręgowy nie uwzględnił opinii biegłego psychologa, zeznań Wnioskodawcy

i świadków, skoro poczynione ustalenia faktyczne oparł właśnie na tych środkach dowodowych i ich wypowiedzi uwzględnił w swoich rozważaniach, co wynika wprost z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku.

Dla interpretacji pojęcia „zadośćuczynienie”, o jakim mówi art. 552 § 4 kpk zastosowanie mają przepisy Kodeksu cywilnego, a w szczególności art. 445 § 1 kc, z którego wynika, że zadośćuczynienie powinno być odpowiednie (wyrok SA we Wrocławiu z 15 lutego 2012 r. II AKA 8/12, LEX nr 1113050, a także postanowienie SN z 19 października 2010 r. II KK 196/10, OSNwSK 2010, poz. 1973). Przy ustalaniu wysokości tej kwoty w ramach postępowania

o zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie należy brać pod uwagę wszystkie ustalone w sprawie okoliczności rzutujące na określenie rozmiaru krzywdy wyrządzonej osobie pozbawionej wolności w tym zwłaszcza okres izolowania jej od społeczeństwa, stopień dolegliwości, z jaką wiązało się stosowanie tego najsurowszego środka zapobiegawczego, a więc przykrości

i przeżycia natury moralnej z tego wynikające (poczucie krzywdy, utrata dobrego imienia), konieczność poddania się rygorom związanym z tymczasowym aresztowaniem, jak również te ustalone okoliczności, które wiążą się z aktualną sytuacją dochodzącego zadośćuczynienia i wskazują, że niesłuszne pozbawienie go wolności oddziałuje wyraźnie na jego obecny status społeczny i zawodowy, w tym również ewentualny ostracyzm środowiskowy i nieprzychylnie reakcje po zwolnieniu z aresztu, gdyż stanowi to element pokrzywdzenia go niesłusznym tymczasowym aresztowaniem (wyrok SA w Krakowie z dnia 9 kwietnia 2008 r.

II AKA 46/08, KZS 2008, z. 6, poz. 48, wyrok SN z 4 lutego 2008 r. III KK 349/07, Prok i Pr. wkł. 2008, z. 7-8, poz. 28, wyrok SN z 20 października 2011 r. IV KK 137/11, OSNKW 2011, z. 11, poz. 105).

Indywidualny charakter zadośćuczynienia przesądza jednak o tym, że ostateczne ustalenia, jaka konkretnie kwota jest „odpowiednia”, z istoty swojej należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego. Dlatego też powszechnie przyjmuje się, że w postępowaniu odwoławczym zarzut niewłaściwego ustalenia kwoty zadośćuczynienia może być skuteczny, tylko wtedy, gdy zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza zasady ustalania tego zadośćuczynienia.

O rażącym zaś naruszeniu zasad ustalania „odpowiedniego” zadośćuczynienia mogłoby świadczyć przyznanie zadośćuczynienia wręcz symbolicznego zamiast stanowiącego rekompensatę doznanej krzywdy, bądź też kwoty wygórowanej prowadzącej do niestosownego wzbogacenia się tą drogą (postanowienie SN z dnia 19 października 2010 r. II KK 196/10, OSNwSK 2010, poz. 1973, wyrok SA

w Katowicach z dnia 29 września 2011, II AKA 362/11, KZS 2012, z. 1 poz. 84).

W niniejszym postępowaniu tego rodzaju sytuacja nie miała jednak miejsca.

Użyte w art. 445 § 1 kc pojęcie sumy „odpowiedniej”, chociaż ma charakter niedookreślony, tym niemniej w orzecznictwie wskazuje się, że musi ono mieć charakter kompensacyjny, musi zatem przedstawiać odczuwalną wartość ekonomiczną, nie będącą wartością nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy. Wartość odpowiednia to wartość utrzymana w granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Na wysokość zadośćuczynienia składają się cierpienia pokrzywdzonego tak fizyczne, jak i psychiczne, których rodzaj, czas trwania i natężenie należy każdorazowo określić w kontekście materiału dowodowego sprawy. Indywidualny charakter zadośćuczynienia przesądza o tym, że ostateczne ustalenia jaka konkretnie kwota jest odpowiednia z istoty swojej należy do sfery swobodnego sędziowskiego uznania i w przedmiotowej sprawie skoro nie jest to, jak już wyżej wskazano, uznanie dowolne przeto brak jest podstaw do wzruszenia wyroku w tej części.

Wnioskodawca był pozbawiony wolności przez okres 6 miesięcy, warunki przebywania w aresztach śledczych były trudne niemniej nie można uznać, że było to coś wyjątkowego, dotyczącego właśnie tylko jego. Zasądzona kwota zadośćuczynienia jest w takich okolicznościach odpowiednią w rozumieniu art. 445 § 1 kc. Sąd I instancji, wbrew zarzutom (1 b) wskazał w uzasadnieniu, dlaczego nie zasądził jej w wyższej wysokości. Jest oczywiste że uzasadniając zasadność kwot zasądzonych, tym samym wskazał, że zasądzenie ich w wyższej wysokości nie byłoby zasadne i takie uzasadnienie spełnia wymogi, o których mowa w art. 424 § 1 kpk (pkt 1b), tym bardziej że wobec widocznej na pierwszy rzut oka całkowicie nieuzasadnianej wysokości żądań wnioskodawcy szersza polemika z nimi nie była potrzebna. Przypomnieć wypada, co akcentuje Sąd Okręgowy, odnosząc się do dalej idących żądań, ponad kwotę 100.000zł, iż Wnioskodawca wnosząc o zasądzenie zadośćuczynienia w kwocie 120.000zł odwoływał się do okoliczności, które nie dotyczyły krzywdy, jakiej doznał wskutek zastosowania wobec niego tymczasowego aresztowania, ale które pozostawały w związku ze złym stanem zdrowia, jak i krzywdami, których doznać mieli członkowie jego rodziny.

Odnosząc się do zarzutu obrazy przepisów prawa procesowego (pkt 2), w ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy procedował w niniejszej sprawie prawidłowo, nie uchybiając przepisom postępowania, w tym również tym wskazywanym przez Skarżącego. W toku postępowania zostały wyjaśnione - zgodnie z nakazem płynącym z art. 366 § 1 kpk - wszystkie istotne dla sprawy okoliczności. Ustalenia faktyczne sąd poczynił w oparciu o całokształt zgromadzonego w sprawie i ujawnionego w toku rozprawy materiału dowodowego (art. 410 kpk), który ocenił z poszanowaniem reguł wynikających z art. 7 kpk, a swoje rozstrzygnięcie Sąd ten w sposób należyty uzasadnił w pisemnych motywach wyroku sporządzonych zgodnie z wymogami art. 424 § 1 i 2 kpk.

Podnoszony zarzut obrazy art. 4 kpk (pkt 2 a, c) nie może stanowić samodzielnej podstawy apelacji. Dla skuteczności skargi odwoławczej należy wskazać uchybienie sądu i konkretne naruszone normy. Tymczasem autor apelacji nie wskazał żadnych okoliczności, które dowodziłyby postępowania Sądu

I instancji wbrew zasadzie obiektywizmu, przejawiającej się tak w konieczności realizowania przez Sąd orzekający nakazu bezstronności w traktowaniu stron

i innych uczestników postępowania, jak i również w niezbędności przestrzegania zakazu kierunkowego nastawienia do sprawy. Również analiza przebiegu procesu nie uprawnia do takich wniosków.

Nie ma również racji Skarżący twierdząc, że Sąd Okręgowy w procesie dochodzenia do ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie postępował wbrew treści art. 410 kpk, czy art. 92 kpk (pkt 2 a, d, e), a więc oparł się na fragmencie zgromadzonych i ujawnionych w toku rozprawy dowodów, a zaprezentowana przez ten Sąd ich ocena wykracza poza określone art. 7 kpk granice sędziowskiej swobody ocen wkraczając w dowolność. Lektura motywów pisemnych zaskarżonego wyroku dowodzi, że Sąd Okręgowy rozważył wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia okoliczności wynikające z zebranych w sprawie dowodów.

Wbrew odmiennym wywodom podniesionym w apelacji Sąd Okręgowy precyzyjnie i w sposób rzetelny ocenił wszystkie przesłanki, które skłoniły go do częściowego uwzględnienia roszczeń wnioskodawcy w zakresie zasądzonego zadośćuczynienia oraz odnośnie uwzględnionego w całości roszczenia

o odszkodowanie. Ocena ta opiera się na czytelnych kryteriach zweryfikowanych przeprowadzonymi dowodami. W szczególności Sąd Okręgowy nie dopuścił się obrazy art. 7 kpk, jak sugeruje skarżący, i trafnie rozstrzygnął o

żądaniu A. W. (1) odnośnie zadośćuczynienia, zasądzając na jego rzecz kwotę 100.000 zł. Twierdzenie Skarżącego, że należna z tytułu zadośćuczynienia kwota winna być wyższa i sięgać 120.000zł są pozbawione merytorycznych podstaw i w realiach przedmiotowej sprawy oczywiście chybione. Nie negując bowiem ocennego i przez to wywołującego zasadnicze trudności w obiektywnej ocenie charakteru roszczenia o zadośćuczynienie, wskazać należy, że wszystkie elementy, które w realiach sprawy winny zostać przez Sąd merita uwzględnione zostały poddane analizie.

Z kolei skarżący nie wykazał jakichkolwiek błędów w rozumowaniu Sądu w szczególności zaś nie wykazał aby ocena poczyniona na gruncie art. 7 kpk nie była wszechstronna, swobodna, względnie pomijała zasady logiki i doświadczenia życiowego.

Nieporozumieniem jest podniesiony zarzut obrazy art. 233 § 1 kpc, który to przepis mógłby mieć zastosowanie, zważywszy na treść art. 558 kpk, tylko gdyby kodeks postępowania karnego nie regulował kwestii oceny wiarygodności dowodów. Wobec podnoszonych w apelacji zarzutów obrazy także art. 7 kpk, przywoływanie obok niego art. 233 kpc jest całkowicie chybione.

Co do zarzutu obraz art. 410 kpk to Sąd Odwoławczy nie dostrzegł wystąpienia tegoż uchybienia. Sąd wydając zaskarżone orzeczenie oparł się na zeznaniach wnioskodawcy i zeznaniach świadków, brak jest podstaw do twierdzenia, że swojego rozstrzygnięcia na tych dowodach nie oparł.

Nie ulega wątpliwości iż Sąd I instancji trafnie przytoczył stosowane w tego typu sprawach orzecznictwo dotyczące wyliczenia rekompensaty za doznaną krzywdę. Nawiązując zaś do apelacji przypomnieć należy, że zadośćuczynienie za doznaną krzywdę to odszkodowanie za szkodę niematerialną wynikła z wykonania tymczasowe aresztowania, a stanowią ją negatywne przeżycia psychiczne wiążące się nie tylko z faktem pozbawienia wolności ale również to, że osoba taka w okresie izolacji utraciła, to co nazywa się dobrym imieniem. Odszkodowanie w tym zakresie niematerialnym w odpowiedniej wysokości może być przekonujące dla opinii publicznej, stosowanie tymczasowego aresztowania było wynikiem pomyłki sądowej (wyrok SA w Krakowie z 24 lutego 2011 r., II AKa 17/11, KZS 2011, z. 5 poz. 56; wyrok SA w Katowicach z dnia 4 listopada 2010r. II AKa 320/12 KZS 2011, z. 5, poz. 105).

Ustalenia Sądu I instancji w zakresie rozmiaru krzywdy doznanej przez A. W. (1), jak również wysokości należnego mu zadośćuczynienia nie były dowolne i odpowiadały zgromadzonym w sprawie dowodom. Jak wynika z zeznań Wnioskodawcy sam pobyt w areszcie śledczym nie wiązał się dla niego z nadzwyczajnym udręczeniem. Nie traktowano go odmiennie od innych osadzonych, nie był w żaden sposób szykanowany przez funkcjonariuszy służby więziennej, nie spotykał się z wrogością lub agresją ze strony współosadzonych.

Z powyższego wynika, że dolegliwości związane z zastosowaniem wobec A. W. (1) najsurowszego ze środków zapobiegawczych, nie wykraczały poza zwykłe niedogodności wynikające z pozbawienia wolności. Oczywiście należy mieć na uwadze, że jego krzywda wiązała się przede wszystkim z koniecznością znoszenia rozłąki z rodziną, a także uratą dotychczasowego statusu społecznego i dobrego imienia, jednakże okoliczności te zostały przez Sąd I instancji w należyтым stopniu uwzględnione i znalazły swoje odzwierciedlenie w kwocie zasądzonego zadośćuczynienia, które w ocenie Sądu Odwoławczego jest odpowiednie i współmierne do doznanej przez A. W. (1) krzywdy. Dlatego też zarzut błędnego ustalenia przez ten Sąd wysokości należnej mu z tego tytułu rekompensaty uznano za niezasadny.

W świetle powyższego całkowicie chybione są argumenty pełnomocnika wnioskodawcy wskazujące na potrzebę zasądzenia tytułem zadośćuczynienia jeszcze dodatkowej kwoty 20.000zł Tymczasem wysokość zadośćuczynienia służyć powinna złagodzeniu doznanej krzywdy, nie może być natomiast źródłem wzbogacenia (wyrok SN z 17 września 2013 r. WA 20/13, LEX nr 1375268).

Z sobie tylko wiadomych powodów Skarżący nie zauważa, że przyznana przez Sąd Okręgowy kwota 100.000zł za okres 6 miesięcy izolacji, jest adekwatna do rozmiaru cierpień i dolegliwości dla osoby izolowanej, wynikających z oczywiście niesłusznego tymczasowego aresztowania, tudzież adekwatna do długotrwałości stosowania tego izolacyjnego środka zapobiegawczego, właściwie określa subiektywne granice krzywdy Wnioskodawcy.

Wreszcie kwota zasądzonego zadośćuczynienia, wbrew odmiennym twierdzeniom apelacji, nie mogła ulec podwyższeniu z tego mianowicie powodu, że wnioskodawca utracił dobre imię, bo przez niekorzystne informacje

medialne, spotyka się nadal z objawami braku zaufania. Nie sposób zaakceptować roszczeń motywowanych, jak się zdaje wolą, przerzucenia na Skarb Państwa odpowiedzialności także i za treść artykułów prasowych. Trzeba bowiem zauważyć, że odpowiedzialność z art. 552 § 1 w zw. z § 4 kpk w zakresie, w jakim obejmuje zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wynikłą z niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania, ogranicza się do rekompensowania jedynie tej krzywdy, która jest bezpośrednim następstwem niesłuszności zastosowania tego środka (postanowienie SN z 22 stycznia 2013 r. V KK 231/12, LEX nr 1277789). Kwestia „dobrego imienia” wbrew twierdzeniom apelującego była przez Sąd

I instancji brana pod uwagę (choćby, gdy wskazuje on na ostracyzm społeczny) jako determinant krzywdy z art. 445 kc a nie odrębna podstawa świadczenia. Już chociażby z tego powodu nie można twierdzić, aby określając wysokość zadośćuczynienia Sąd dopuścił się obrazy ar. 7 kpk.

W powyższym świetle zasądzona w trybie art. 552 § 2 w zw. z § 4 kpk kwota 100.000 zł adekwatnie i w należyty sposób uwzględnia kompensacyjną funkcję zadośćuczynienia, naprawia krzywdę wyrządzoną A. W. (2) a przy tym niewątpliwie spełnia kryteria orzeczenia sprawiedliwego. Kwota ta z pewnością stanowi dla Wnioskodawcy odczuwalną ekonomiczną wartość, pozostając przy tym w odpowiednich relacjach do aktualnych warunków życia i przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa. Skoro Sąd Okręgowy uwzględnił wszystkie czynniki wpływające na wysokość zadośćuczynienia i nie pominął żadnych przesłanek, które uzasadniałyby je w wyższej wysokości, jednocześnie zaś takich okoliczności

w jakiegokolwiek mierze nie wykazał skarżący zaś kwota zasądzona tytułem zadośćuczynienia nie jest symboliczna, to zarzuty i ich motywacja omawianej apelacji okazały się oczywiście bezzasadne.

Na uwzględnienie nie zasługiwał wniosek o zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie w płatności należnego Wnioskodawcy odszkodowania

i zadośćuczynienia liczonych od dnia prawomocności wyroku uniewinniającego A. W. (1) od zarzutu aktu oskarżenia. W orzecznictwie ugruntowane jest już stanowisko, że jakkolwiek odszkodowanie za niesłuszne tymczasowe aresztowanie dochodzone w trybie art. 552 kpk i następnych, ma charakter kompensacyjny, to jest ono instytucją prawa karnego i w związku z tym zasady zasądzania tych należności określone w przepisach karnoprosesowych zachowują szereg odrębności w stosunku do zasad obowiązujących w razie dochodzenia podobnych roszczeń na podstawie przepisów prawa cywilnego. Odsetki od sumy pieniężnej stanowiącej odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne tymczasowe aresztowanie są wynagrodzeniem za opóźnienie w zapłacie sumy pieniężnej, która jest już wymagana i dlatego należy uznać, że za czas do wydania przez sąd prawomocnego „orzeczenia odszkodowawczego” odsetki nie przysługują (postanowienie SN z 29 kwietnia 1991 r., V KRN 475/90, OSNKW 1991, z. 10-12, poz. 52; wyrok SA we Wrocławiu z dnia 25 października 2012 r. II AKa 304/12, LEX nr 1238668). Dopiero bowiem prawomocne orzeczenie sądowe określa wymaganą sumę odszkodowania i zadośćuczynienia. Inna droga nie została przez ustawodawcę przewidziana, a więc tylko takie orzeczenie określa od kiedy roszczenie jest wymagalne. Skarb Państwa od tej pory dopiero w wypadku opóźnień z zapłatą należności ponosi odsetki za zwłokę (wyrok SA w Łodzi z dnia 15 grudnia 2008 r. II AKa 247/07, KZS 2009, z. 5, poz. 72 oraz wyrok SA we Wrocławiu z dnia 25 października 2012 r. II AKa 304/12, LEX nr 1238668). Z tych też względów Sąd Okręgowy trafnie nie uwzględnił wniosku odnośnie terminu liczenia odsetek, a zasadnie wskazał, że ustawowe odsetki od zasądzonych kwot odszkodowania i zadośćuczynienia, będą biegły od dnia prawomocności wyroku.

Na marginesie Sąd Apelacyjny pragnie zwrócić uwagę jedynie na błędne rozstrzygnięcie Sądu I instancji dotyczące zasądzenia od Skarbu Państwa na rzecz Wnioskodawcy odszkodowania w wysokości 13.400 zł. Sąd Okręgowy uwzględnił w całości żądanie Wnioskodawcy, którego pełnomocnik twierdził jakoby należała mu się kwota 13.400 zł stanowiąca utracone dochody w okresie tymczasowego aresztowania. Tymczasem szkodę majątkową spowodowaną niewątpliwie niesłusznym tymczasowym aresztowaniem stanowi różnica między stanem majątkowym poszkodowanego w chwili odzyskania wolności a stanem jaki by istniał w tym czasie, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Zadaniem wynagrodzenia szkody jest wyrównanie tej różnicy określona w ten sposób deferencyjna metoda ustalania wysokości szkody jest powszechnie akceptowana

w orzecznictwie (wyrok SN z dnia 18 sierpnia 2000 r. II KKN 3/98 Prok. i Pr 2000, z. 12, poz. 12; wyrok SA w Katowicach z dnia 7 października 2010, II AKa 237/10, LEX nr 686858), jak i w literaturze (Z. Gostyński, Obowiązek naprawienia szkody w nowym ustawodawstwie karnym, Zakamycze 1999). Nie występują też żadne racje natury faktycznej lub prawnej, aby od tak ukształtowanego poglądu odstąpić (wyrok SN z dnia 3 lipca 2007 r., II KK 321/06, Biul.PK 2007, nr 14, poz. 19).

Z uwagi jednak na zakaz reformationis in plus, zmiana tego błędnego rozstrzygnięcia nie była w postępowaniu odwoławczym możliwa.

Wnioskodawca, pomimo że na nim ciążył obowiązek udowodnienia pewnych okoliczności, nie wykazał, jakie wydatki poniósł w związku z udziałem w postępowaniu sądowym, ani też nie wskazał wysokości poniesionych przez niego wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika procesowego. Całkowitym zaś nieporozumieniem jest zarzut obrazy art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, poprzez brak zasądzenia na rzecz Wnioskodawcy kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2i).

W wyroku z dnia 20 listopada 2011 r. (IV KK 137/11) Sąd Najwyższy stwierdził, że w demokratycznym państwie prawnym, także w sprawie o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne skazanie lub tymczasowe aresztowanie strona dochodząca tych roszczeń nie może być obciążona kosztami procesu, jeżeli roszczenia jej okazują się zasadne. Sąd Najwyższy w tym judykacie obszernie uzasadnił swoje stanowisko wskazując na konieczność stosowania do postępowania określonego w rozdziale 58 kpk art. 632 pkt 2 kpk w zmienionej postaci per analogiam. W sytuacji wniesienia zasadnego i uwzględnionego

w znacznej części w końcowym orzeczeniu wniosku o odszkodowanie

i zadośćuczynienie w oparciu o art. 552 kpk stronie przysługuje zwrot od Skarbu Państwa wyłożonych przez nią i uzasadnionych wydatków, związanych

z ustanowieniem w sprawie jednego pełnomocnika. Skoro zaś pełnomocnik Wnioskodawcy nie przedłożył żadnego dokumentu, z którego wynikałaby kwota wynagrodzenia będąca przedmiotem umowy z A. W. (1), a wręcz zarzucił w apelacji obrazę art. 554 § 2 kpk in fine w zw. z art. 626 § 1 kpk i art. 616 § 1 kpk oraz § 14 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013r., poz. 461), polegającą na wadliwym przyjęciu, że przepis art. 554 § 2 kpk nie daje podstawy do zasądzenia na rzecz wnioskodawcy kosztów związanych z udziałem

w postępowaniu ustanowionego pełnomocnika wykląda strona, która go ustanowiła (art. 620 kpk) (pkt 2g).

Sąd Okręgowy nie zajął stanowiska w tej mierze w pisemnym uzasadnieniu, powołując się jedynie na treść art. 554 § 2 kpk obciążył kosztami postępowania Skarb Państwa. W rozstrzygnięciu tym mieści się zasądzenie na rzecz Wnioskodawcy kosztów ustanowionego z wyboru jednego pełnomocnika według wskazanych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013r., poz. 461), w którym przewidziana jest stawka minimalna za prowadzenie spraw

o odszkodowanie za niesłuszne skazanie lub ukaranie, aresztowanie lub zatrzymanie w kwocie 120 zł, którym to przepisem wyraźnie wyłączono stosowanie § 6 rozporządzenia dotyczącego wynagrodzenia pełnomocnika w sprawach cywilnych. To zatem w § 14 ust. 6 w zw. z § 2 ust. 2 rozporządzenia określone jest wynagrodzenie pełnomocnika w granicach od jednej stawki minimalnej do jej sześciokrotności.

Dlatego też Sąd Apelacyjny zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Wnioskodawcy koszty zastępstwa adwokackiego w kwocie 288 zł za obie instancje, określoną zgodnie ze stawkami minimalnymi przewidzianymi w § 2 ust. 2 w zw. z § 14 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013r., poz. 461) uwzględniającą liczbę terminów rozprawy przed Sądem Okręgowym, przy czym brak było podstaw do doliczenia do powyższej kwoty 23% z tytułu podatku VAT, jako że 2 ust. 3 rozporządzenia dotyczy wyraźnie pomocy prawnej udzielonej

z urzędu.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 554 § 2 kpk w zw. z art. 634 kpk.